

Ciocnirea curentelor opuse.

Ceea-ce s'a petrecut la Viena alaltăeri, este un simptom, că în împrejurările de față, când în Austria au ajuns a prepondera năsuințele pentru susținerea unității monarhiei, iar în Ungaria au ajuns a fi preponderante năsuințele ce tind la destrămarea acestei unități, se apropie momentul care va trebui să decidă la un fel între cele două curente opuse.

Politica guvernului coaliției maghiare, după-ce i-a succes acestuia să încheie cunoscutul pact cu coroana și să pună mâna pe putere, a fost și este de a merge pas de pas, încet și cu băgare de seamă spre realizarea scopurilor sale; ea vovește să evite orice rupere și frângere, orice fel de out-out, și a balansa în dreapta și în stânga, făcând firește tot ce i-se cere meapărât din partea coroanei pe temeiul amintitului pact, ca nu cumva să se răstoarne căruța coaliției și să ajungă iarăș la putere liberalii, cari par azi desființați ca partid, dar în realitate sunt gata ori și când de a-și relua rolul, ce l'au avut sub guvernul tiszaiste.

Politica guvernului Wekerle a fost vicleană, și a și răușit să încheie pactul, și să săvârșească multe altele pentru susținerea de nevoie a rapoarturilor comune cu Austria, dar n'a fost atât de subțire ca să nu-i vază și cunoască cei din Austria intențiile finale. Spre mirarea tuturor, independentii unguri aujunseră a se simți ca acasă la curtea de Viena, iar în sesiunea din urmă a delegațiilor lor ei au uimit pe mulți cu purtarea lor peste așteptare acomodabilă împrejurărilor.

Ținta ascunsă era destul de prețioasă, și prin aceasta atitudine guvernul ungar credea că va putea în înțelegere cu coroana ajunge la o mai grabnică și favorabilă soluțiune a chestiunilor militare, decât cea provăzută în pactul cu coroana.

Afacerea urcării soldei oficerilor în armata comună avea să servească drept mijloc, de a face presiune în înțelesul unei astfel de soluțiuni. De aceea delegația ungară a refuzat a intra de acum în discuția privitoare la urcarea soldei oficerilor, cerând amânarea ei, pe când în delegațiunea austriacă s'a părținit grabnica primire a propunerii ministrului de războiu în interesul oficerilor armatei.

Era p'aci să se încheie un compromis între cele două delegațiuni, când se ivi deodată un curent neașteptat în delegațiunea austriacă, care făcu posibil votul de alaltăeri, datorit marilor proprietari conservativi și creștinilor sociali, prin care s'a cerut o votare comună a ambelor delegațiuni în chestiunea soldei, și s'a amănat prima citire a bugetului comun. Cu alte cuvinte creștinii sociali cu boierii ei mari din Boemia au împedecat să se realizeze scopul delegațiilor, adecă primirea bugetului comun.

Delegații unguri în fața acestei hotărâri n'au avut a face alta decât să-și pacheteze geamantanele și să

se întoarcă acasă la Budapesta, fără de nici o ispravă.

Lucrurile se pot complica foarte serios în urma aceasta. Toată speranța este numai în amânare, și că la întrunirea din nou a delegațiilor în Mai a. c. se va tranșa poate în vr'un chip oare-care și afacerea soldei oficerilor, care se zice va cășuna Ungariei un plus de cheltuieli de 3—4 milioane coroane.

O „bagatelă”, exclamă foile vieneze, „pentru care nu s'a plătit ca Ungaria să-și atragă antipația armatei, încercând a face speculațiuni politice cu trebuințele urgente ale ofițerilor și soldaților, și aceasta tocmai în niște momente, când ministrul de războiu comun Schönaich, s'a plăns în delegațiune, că armata comună „se istovește”, căci nu-i dau ce-i trebuie!”

Clubul deputaților naționaliști s'a întrunit alaltăeri, după cum anunță „Kel. Ertesítő”, și a desbătut situația politică. S'a discutat îndecisebi mult asupra comunicatelor publicate de ziare cu privire la votul universal. Știrile privitoare la votul plural au atins de tot neplăcut pe membrii clubului, zice „Kel. Ert.”, încât deputații s'au văzut constrânși să decidă a lua parte în măsură mai mare la desbaterea proiectului revizuirii regulamentului camerei, decum au contemplat la început.

Dieta ungară s'a întrunit din nou. În ședința de ieri dep. Mezöfi a întrebat pe președintele, ce are de gând să facă, de oarece ministrul n'a răspuns la 69 de interpelări; aceasta ar însemna eludarea dreptului de controlă a parlamentului. Ministrul Wekerle declară, că răspunsurile s'au întârziat din cauză că pentru limpezirea materialului se cerea timp mai îndelungat, apoi că interpelanții mai adeseori nu fuseseră prezenți la ședințe. Guvernul, zice Wekerle, își dă silința a rezolvi cu posibilă grabire interelațiile. Președintele Justh declară, că o dispozițiune relativă la chestiunea sulevată nu aparține cercului său de competență. Kossuth spune, că lui i s'au adresat interelațiuni numai din partea Croațiilor. Aceștia însă vorbiau în acel timp atât de mult, încât numai prisosia timp a le da răspuns.

După aceasta s'a continuat discuțiunea revizuirii regulamentului camerei. Dep. Buza zice, că Polonyi ni-a adus pe Croații pe cap. Polonyi răspunde, că el n'a luat parte la rezoluțiunea din Fiume, care nu se raporta nici decum la referințele Croației cu Ungaria. Dep. Supilo începe a vorbi croaște. La aceste cuvinte se naște un groaznic tumult. Strigări: „Vorbiți ungurește. Președintele n'a fost în stare a restabili ordinea și suspendă ședința. După pauză Supilo vrea să vorbească. Președintele spune, că interpretele se află în Viena la delagațiuni, el (președ.) nu știe croaște, nu-i contestă deputatului dreptul a vorbi croaște, il roagă numai să-și amâne discursul pe mâine sau să vorbească ungurește. Supilo răspunde ungurește: legea nu cere interpret. Președintele reflectează declarând, că praxa nu concede a folosi o limbă, pe care el n'o pricepe. (Larmă mare.) Se provoacă Supilo să vorbească ungurește. El șade. Ministrul Kossuth declară: El n'a avut nici un fel de învoială cu cineva relativă la rezoluțiunea din Fiume. Postulatele rezoluțiunii fiumane s'au trimis comitetului diriguitor al independentștilor. S'a pretins a începe pertractări și cu Croația; dar din cauza unor împrejurări particulare aceasta n'a urmat. El și partidul independentștilor doriau a încheia cu Croații o învoială frățească, și a pune în aplicare legea pactului după principiile liberale. El mărturisește, că a făcut asta încerc-

are, dar s'a desamăgit. Croații au venit aci acum din puterile lor proprii; dar că ei cu ocazia alegerilor de mai înainte au putut veni aci, este parte mare meritul său.

Au sosit „trădătorii” Croați! Cine i-a adus la Budapesta?, exclamă foaia lui Lengyel. Cei sosiți sunt: Dr. Medaković, Mazuranić, Dr. Milan Roici și Supilo. Ei s'au prezentat în ședința de ieri deja la deschidere și și-au ocupat locurile obicinuite.

Abia s'au arătat aceste prime rândunici croate în cameră și Supilo a și avut un conflict cu majoritatea și cu președintele în chestiunea limbii.

Supilo voind adecă să vorbească în limba croată în chestiune personală a început cu cuvintele: „visoki sobore” (on. cameră) când au isbucnit strigările: „ungurește!”, „ungurește!” „Nu-l lăsăm să vorbească!”

A vorbit și deputatul Vasile Lucaciu în chestiune personală protestând contra învinierei deputatului Buza, că ar fi dușman al statului. La încheierea ședinței a vorbit deputatul Brediceanu contra revizuirii regulamentului.

Interesant este, că înainte de a se deschide ședința deputatul croat Roici a spus colegilor săi unguri disidenți, că în ședința următoare va lua cuvântul, dar că deputații croați în genere nu vor consideră chestiunea asta ca mijloc de obstrucțiune.

Croații și revizuirea regulamentului camerei. Din Agram se anunță, că coaliția sârbo-croată a decis în ședința sa de alaltăeri, ca să se dea mâna liberă deputațiilor croați în ce privește atitudinea lor față de desbaterea regulamentului camerei, până când nu se va întruni dieta croată, care va aduce o hotărâre în această chestiune importantă de drept public.

„Epidemia burdistă”.

E vorba aici de progresul unelțirilor lui Burdia de a-și câștiga între foștii grăniceri bănașeni cât mai mulți aderenți. Confratele nostru dela Lugoș „Drapelul” spune, că acum această epidemie a luat niște proporții de necrezut în fosta graniță.

E dureros, că temerile noastre se adevăresc. Epidemia nu e numai de azi. Trebuie să se ia măsurile de lipsă contra ei la timp. Ce a făcut însă partidul național, sau mai bine zis cei ce s'au așșat timp de 14 ani ca purtătorii lui de afaceri?

Dacă este epidemie și crește, atunci și azi trebuie cu atât mai mult combatută de toți căți nu vor să lase să fie copleșită holda naționalismului românesc de polomida renegatismului.

Iată ce scrie confratele nostru lugojan:

„Apelurile ziarelor noastre în chestiunea organizării, au găsit răsunset puternic în fosta graniță româno-bănașeană. Așa febril nu vedem nicăiri lucrându-se pentru organizare ca tocmai în graniță. Preoți și învățători stau în fruntea mișcărilor și lucrează din răpuzter. Numai că nu sub steagul partidului național, ci cel al partidului burdisto-constituțional.

Nu numai din părțile mai părăsite și mai inconștiente, ci chiar și din falnică vale a Almăjului, care până acum a stat tot în fruntea mișcărilor naționale, ne vine știrea, că organizarea sub conducerea agenților d-lui Burdia face progrese îngrijtoare.

S'au lansat liste și cu puține excepțiuni vedem pe preoți și învățători în

fruntea acestor liste, iar bietul popor se înscrie, căci așa este informat, că aceasta e calea ce duce la lumină și adevăr.

Se înțelege, că în ajutorul acestui simulacru de organizare vine și notarul comunal cu întreg aparatul ce-i stă la dispoziție din poruncă mai înaltă. Azi-mâine ne vom pomeni, că se va bucina în lumea mare știrea, că întreaga graniță cu cățel și purcel e în tabăra burdisto-constituțională. Cine își va mai bate capul cu cei vre-o câțiva fruntași, cari stau la o parte și privesc cu durere și scârbă la ceea-ce se petrece în jurul lor?!

E de necrezut ce proporții a luat în fosta graniță epidemia burdistă. Cu durere vedem fruntași, pe cari li șțiam până acum apostoli ai ideii naționale, înhățați la carul d-lui Burdia. Unul din aceștia a mers deja până acolo, de a aranjanț cu ocazia unui concert din comuna sa un fel de apoteoză a înfrățirii maghiaro-române (tablou vivand) bine înțeles sub patronagiul d-lui Burdia...

Poate fi mândru d-l Burdia de isprava ce a făcut-o.

Elementele sănătoase, al căror număr s'a redus în mod simțitor, stau la o parte și privesc cu greață în suflet la lățirea epidemică a burdismului pe întreaga linie.

Fenomen ce merită întreaga noastră luare aminte.

Vești din București.

București, 20 Februarie v. 1908.

Casa rurală, de bună seamă cea mai însemnată și cea mai mult așteptată din reforme, a trecut prin cameră. Și dacă ar fi trecut așa cum era așteptată și dorită de o inimă adevărat democratică, ea ar trebui salutăată ca un mare eveniment în viața economică și politică a României. Cu toate acestea ea, așa cum a ieșit, deschide drumuri noi pentru gospodăria țărănimii și tinde să ajute elementelor muncitoare ca să-și creeze o situație independentă întemeiată pe pământ.

Se înțelege că pentru viitorul țării e mult mai bine să se împucătească prin Casa rurală și să se împartă la săteni toate moșile, decât să treacă în mâna trusturilor de arendași sau chiar în seama unor esplotări neoemoense.

Sunt în această lege unele clauze prea „conservatoare”, cari n'au putut fi cu nici un chip stoorce pentru fiecare cap de familie mai mult de 5 ht., iar pentru învățători și preoți nu mai mult de 2 ht. (!) — și asta sub cuvânt că ambii, prin prea multă ocupație agricolă, ar putea fi înștrânați de nevoile școalei și bisericiei.

Poate încă și mai ciuntită va iei legea pentru monopolizarea vânzării băuturilor spirțuoase. Prin această lege nu se tinde în destul la împușinarea cărciumelor și la împedecarea falsificărilor, ci mai mult pare a se crea un nou venit pentru stat.

Și asta e cu atât mai de regretat cu cât e pricinuită de concesii făcute în fața mișcării de protestare a cărciumarilor, cari se vede, sunt încă un factor electoral important.

„O reformă asupra căreia interesele politice de partid ar putea avea o mare și dăunătoare influență e reforma administrației, care se ridică la însemnătatea tuturor celorlalte, întrucât fără ea celelalte nu-și pot da roadele — cu alte cuvinte fără o administrație cinstită nu se poate aplica nici legea tocmelilor agricole, nu se pot crea imașuri, nu poate să lucreze Casa rurală, nu se poate aplica nici Monopolul vânzării băuturilor spirțuoase. Ea este deci cheia tuturor celorlalte reforme — și camera și mai cu seamă d-l I. Brătianu, ministrul de interne care propune proiectul, are prilejul de a da țării o reformă care se scape de multe păcate din trecut. Și ar

trebuie să se grăbească a da o reformă mai desăvârșită și mai largă că dacă nu va veni mai târziu d-l Carp poate cu una în spirit mai modern și mai autonom.

De câțiva vreme dă reprezentații la Teatrul Național vestita tragediană Suzanne Després, împreună cu o aleasă trupă franceză — și totdeauna în fața unui public numărös, care aleargă pe întrecute să admire talentul acestei celebre artiste.

Luni seara s'a deschis și stagiunea operi române sub conducerea maestrului C. Grigoriu, care se spune, a produs mai mult decât se aștepta dela talentele necercate încă, pe cari le avem.

Prima reprezentație a fost „O miie și una de nopți”.

Administrația comunei București, în fruntea căreia stă d-l Vintilă Brăteanu, își dă multă silință de a fi la înălțimea cerințelor timpului de față. Sunt atâtea măsuri bune luate în timpul din urmă, ca aceea pentru fabricarea în condiții de igienă și curățenie a pâinii, pentru tăiatul și transportul cârnii dela abator. Înaintea tăierii se făcea noaptea, iar carnea se transporta în piețe, în căruțe murdare, deschise expuse prafului de pe drum. Astăzi e transportată în camioane acoperite și igienice, anume făcute.

Între altele primăria, care are între consilierii săi bărbați de toate specialitățile, vrea să instituiască și un serviciu al asistenței publice.

În acest scop a cerut statutele și darea de seamă asupra activității din ultimul an, dela toate societățile de binefacere din Capitală.

D-l P. P. Carp șeful partidului vechiu conservator, a dat comunei Tâbanești pământul convenit pentru pășuni pe jumătate din prețul fixat pentru acea regiune.

E frumoasă pilda ce o dă acest distins om politic și bun patriot — și de bună seamă se vor mai găsi măcar din rândurile boerime de odinioară, inimi așa de generoase.

Linia Dunăre-Adriatică.

(Convorbire cu primul-ministru Pasici).

Un redactor al »Viitorului« din București a avut o convorbire cu primul ministru al Serbiei, Pasici, vrând să afle amănunte asupra noiei linii. Extragem din darea de seamă publicată în amintita foale pasagele mai esențiale. Pasici a răspuns la diferitele întrebări ale trimisului foalei bucureștene următoarele:

Linia Dunăre-Adriatică nu prezintă decât un caracter exclusiv economic. Grație ei, produsele unei bune părți din teritorul nostru și cel turcesc se vor scurge la mare, punându-se în vedere niște bogății ce actualmente se pierd fără nici un folos.

Cercurile conducătoare turcești au înțeles așa de bine lucrul acesta, încât au dat cel mai eficient concurs comisiunii de ingineri, cari au întocmit planurile, stabilind traseul pe teren și calculând developele necesare.

Dacă pentru D-v. Români, și mai ales pentru noi Sârbi, linia Dunăre-Adriatică prezintă cel mai mare interes economic, pentru imperiul otoman, proiectul acesta, în afară de foloasele economice, mai prezintă și unele de natură militară, fiindcă îi înlesnește posibilitatea concentrării de trupe la Kossova, punct ce poate fi considerat ca cheia Balcanilor.

Validitatea proiectului este chestiune de câteva luni, sau poate numai de câteva săptămâni, fiindcă totul este tranșat, totul definitiv stabilit, planurile și developele întocmite și capitalul necesar deja găsit. E mai mult ca probabil, că lucrările vor începe chiar primăvara aceasta și cel mult în doi-trei ani vor fi terminate, în complexul lor, fiindcă totul este definitiv tranșat.

Cele 80 milioane vor fi procurate de un consorțiu de capitaliști francezi, cari vor construi și exploata linia, a-a că chestiunea bănească nu mai e o piedecă. Cred însă, că pe lângă capitalurile franceze vor participa în oare-care măsură și capitaluri englezești, rusești și italienești.

Noi Sârbi, le dăm în exploatare porțiunea de linie deja executată dela Prahova-Radujevatz la Kneajevatz și Niș. Societatea concesionară depune un capital de 80 milioane pentru executarea restului de traseu și exploatarea liniei. Ei bine, noi — adică statul sârb — garantăm consorțiului un procent anumit acționarilor, pentru capitalul întrebuințat în cazul puțin

probabil că exploatarea nu va fi destul de rentabilă.

Din partea sa, guvernul otoman garantează societății cea mai deplină siguranță în ceea ce privește construirea și exploatarea liniei pe teritoriul său...

— Ar rămâne atunci Excelență, chestiunea construirii podului peste Dunăre, ce va lega noul transbalcanic cu liniile românești și prin ele, Rusia cu marea Adriatică...

— Aceasta, răspunde Pasici, e o chestiune ce depinde aproape exclusiv de guvernul d-voastră. Există o convenție mai veche între Serbia și România pentru crearea unui pod de joncțiune între liniile noastre și ale voastre, la Cladova-Severin. De atunci, lucrările au luat altă față și în calitate de ministru al externelor, am făcut demersuri pe lângă guvernul d-v., spre a se schimba punctul de joncțiune de la Cladova-Severin la Prahova Radujevatz-Gruia. Mi s'a răspuns că situația financiară nu permite României să construiască o nouă porțiune de cale ferată, reclamată prin schimbarea așezării podului.

E treaba D-v., când veți crede că aveți nevoie să faceți o legătură directă cu Adriatică, o să faceți linia ce ne lipsește. Noi suntem gata ori când să plătim partea ce ni se cuvine nouă pentru acest pod.

Avantajele, pe cari le-ar avea țara românească, — a urmat d. Pasici — prin legătura aceasta, sunt așa de evidente că nici nu mai e nevoie să le relevăm cineva.

Prin realizarea liniei Dunăre-Adriatică, și legarea ei cu rețeaua D-v. de drum de fier, D-v. Români câștigați de-odată o esire la două mări, din cari mai ales cea Adriatică, trebuie să vă atragă privirile, fiindcă vă scurtează drumul liber către Occidentul latin.

Cu trenuri accelerate, dinstanța dintre Craiova-Adriatică sau Craiova-Salonic, va fi făcută între 12 și 15 ore! Vă dați D-v. samă de ce va să zică asta?

Dar chiar înainte de terminarea completă a liniei Dunăre-Adriatică, D-v. Români trebuie să ne mulțumiți că, după câte-va luni când va fi sfârșită bucata de traseu Kneajevatz-Niș, veți putea merge dela Gruia la Salonic în 12 ore!

Fiindcă distinsul meu interlocutor îmi arătase atâtea bunăvoință, am ținut să-l mai întreb, care este părerea sa despre convenția ce Serbia a încheiat-o cu Austro-Ungaria.

— Am obținut, îmi răspunde, dela puternica noastră vecină, tot ceea ce se putea obține, și fără ca ceea ce ni s'a acordat să fie strălucit, este totuși multumitor; putem trăi acum în pace, fiindcă limita ce ni s'a dat ne lasă posibilitatea să respirăm.

Delegațiunile austro-ungare.

În ședința de Mercuri a delegațiunii austriace, comisiunea armatei a respins cu 6 voturi contra 5, propunerea de a mări solda ofițerilor și a soldaților.

În ședința comună a delegațiunilor, a fost adoptată cu 6 voturi contra 5, rezoluția delegatului Stuerghk declarând, că delegațiunea austriacă nu ia la cunoștință răspunsul delegațiunii ungare și înviță guvernul comun să ceară creditele necesare pentru mărirea soldei ofițerilor și a soldaților, cu începere dela 1 Ianuarie 1908, în cadrul bugetului ordinar comun.

În decursul dezbaterii, ministrul-președinte s'a exprimat în favoarea rezoluției Stuerghk și a declarat, că nici o negociație n'a avut loc între cele două guverne asupra chestiunilor militare.

Când a luat asupra sa președinția cabinetului, a primit garanții, că nici o deciziune asupra afacerilor comune nu va fi luată decât după ce guvernul austriac va avea deplină ocaziune să aere în mod eficient interesele austriace. Ministrul-președintele a terminat zicând că va ști să își facă datoria deplină.

Ministrul de războiu a declarat, că va insista din nou spre a obține mărirea soldei cerută, și că creditele vor fi cerute cu începere dela 1 Ianuarie 1908.

Înainte de a trece la ordinea zilei, delegatul ungar Rakowsky a făcut amintire de campania dusă de presa organizată în contra cancelarului d'Aehrenthal în privința iradei privitoare la calea ferată din Sanjak; el exprimă cancelarului sentimentele sale de recunoștință pentru că a intrat pe calea activă în politica economică.

Oratorul declară că ministrul englez a tratat chestiunea cu o mare abilitate, dar din discursul lui reiese, că a căutat să facă suspectă, în ochii Puterilor, monarchia austro-ungară, care ar face ma-

noperi neleale, pe când lealitatea exagerată este caracteristică diplomației noastre.

Oratorul conchide, că are încredere în energia cancelarului și că cu toate criticile presei și indoelile ministrului englez, bar. Aerenthal va apuca înainte calea a-probată de națiunea ungară.

ȘTIRILE ZILEI.

— 22 Februarie v.

La convenirea familiară, care se aranjează mâine, Sâmbătă seara, sub auspiciile casinei romane din loc, în hotelul »Europa«, se invită din nou pe această cale toți membrii și binevoitorii casinei române din Brașov. Începutul convenirii la orele 8 seara.

Reprezentarea teatrală, care era să aibă loc cu concursul d-nei și d-lui Z Bărsan, Marția viitoare, s'a amânat din cauze neprevăzute pe mai târziu.

Vizitele monarhilor. Se vestește din isvor sigur că împăratul Wilhelm va avea o întâlnire cu regele Italiei Victor Emanuel. Ziua întâlnirii nu e hotărâtă. Tot din acest isvor reținem, că împăratul Wilhelm la întorcerea sa din Corfu, va veni la Viena ori Trieste, spre a vizita pe Maj. Sa Monarhul nostru Francisc Iosif. În cercurile diplomatice din Roma s'a lăsat știrea, că regele Italiei va avea o întrevedere cu regele Eduard al Angliei în Sicilia. Cu ocazia acestei întrevederi, va veni în discuție situațiunea din Macedonia.

Lansarea monitorului »Kogălniceanu«. Din București se anunță: Ultimul monitor ce mai rămăsese de montat, »Mihail Kogălniceanu«, a fost lansat Miercuri dimineața. Solemnitatea s'a desfășurat în prezența tuturor ofițerilor de marină și a unui numeros public. După lansare, dl colonel Bălescu a pronunțat o cuvântare, mulțumind, în numele ministrului de războiu, institutului tehnic Triestin, în șantierul căruia s'au executat cele 12 vase românești de războiu. Drept răsplată a muncii dl colonel Bălescu a distribuit d-lor inginer-șef Napoli, șeful montor Molitor, ing. Popovici și altor 2 funcționari diferite însemne onorifice.

300 anarhiști arestați în Chicago. »Daily News« spune, că la Chicago s'a hotărât să se expulzeze toți anarhiștii și să se modifice politica de indulgență, urmată până acum față de ei. 300 anarhiști au fost arestați.

Starea sămănăturilor în România. La ministerul român al domeniilor s'au primit, mai din toată țara, știri foarte bune cu privire la sămănături.

Ciocnire de trenuri. Din Sucnednew (Polonia rusă) se anunță, că pe calea ferată a Vistulei, s'a produs o ciocnire între un tren de călători cu o locomotivă. Cinci persoane au fost ucise. Sunt 30 de răniți. Locomotivele și câteva vagoane au fost sfărâmate.

Redactorul revistei »Familia Română«, dl Lucian Bolcaș, ne roagă să dăm loc următoarei declarații: »Morala redacției! Vă rog, să anunțați în prețului d-voastră ziar, că începând din 17 Februarie am încetat de a face parte din redacția ziarelor »Lupta« și »Poporul Român«. Permiteți-mi să rog pe această cale și pe domniile dela »Lupta« și »Poporul Român« să binevoiască a înregistra și omniile lor, această împrejurare. Îmi pare că e corect și necesar pentru orientarea cetitorilor lor, ca numitele ziare să dea avizul, ce îl cer și peste tot nu înțeleg ce gând sau ce interes ar putea avea, să umble cu tănuiri.

Edison greu bolnav. O tristă știre sosește dela New-York. Edison e foarte greu bolnav. Marele inventator suferă de o tumeală la urechiă. El a fost de curand operat, dar fără rezultatul așteptat. Atunci s'a procedat la o a doua operațiune. Această pare a fi reușită, dar a provocat o stare de slăbiciune, ilustrului bolnav, așa de mare, încât e temere să nu va putea să scape din criză, pe care o agravează etatea sa. Să sperăm însă că știrile acestea sunt exagerate. Moartea lui Edison ar fi pentru umanitate o pierdere cu atât mai simțitoare, cu cât crezul său minunat n'a dat pe față toate secretele sale.

Copilul, care fusese călcat de automobilul princiar este pe deplin restabilit. Eri când a venit Principesa Maria să se întereze de starea lui, el i-a eșit înainte.

Odiseia unei fete din Turcia. Din Constantinopole se anunță, că pe vaporul »Osmania« al companiei engleze »Khedivial Mail Lines« s'a întâmplat o scenă cu-

rioasă. O fată turcă anume Saadat, a fugit acumă câțva timp din casa părintească și s'a refugiat în Atena. Acolo ea a trecut la creștinism, după îndemnul unui preot grec și s'a botezat în religia greco-orientală. Ea își câștigă hrana lucrând obiecte de cusătorie Tatăl fetei, turc mahomedan, care se stabilise la Smirna, cercetând de urmele fetei, află despre prezența ei în Atena și ceru consulatului turcesc din Atena, să intervină pentru a i se readuce fiica. Cu toată opunerea ei, ea fu imbarcată pe vaporul »Osmania« și adusă la Smyrna. Ajunsă aci ea a refuzat să se deosejos de pe vaporul englezesc, pentru a se întoarce în casa părintească. Tatăl ei veni pe vapor și ea a refuzat să-l urmeze, spunând, ca era maltratată de el și se hotărâ să se reîntoarcă cu același vapor spre Constantinopole, pentru a pleca apoi în Alexandria. După plecarea vaporului, tatăl fetei telegrafă autorităților din Constantinopole, să silească fata să se întoarcă acasă. După multă gândire, autoritățile au hotărât predarea fetei în mâinile tatălui ei, ea nefiind încă majorenă. O scenă mișcătoare a avut loc atunci pe vapor. Fata nu voia cu nici un chip să plece și pasagerii îi ținură parte. Trebuiră însă să recunoască că dreptatea era de partea autorităților turcești. Fata fu luată cu forța și va fi predată tatălui ei.

Concert. Luni în 9 Martie n. va da un concert în sala Redutei, d-soara Irene de Brennerberg, cunoscută și mult apreciată violonistă, cu concursul d-lui director de muzică Rudolf Lassel. Programul concertului este următorul: 1. W. A. Mozart: Concert pe vioară. Allegro aperto — Adagio — Tempo di minueto — Allegro. 2. a) Schubert-Wilhelmj: Ave Maria b) L. van Beethoven: Romanța op. 50. 3. C. Saint-Saëns: Introduction și Rondo capriccioso. 4. A. Liszt: Melodii maghiare.

Petrecerea pompierilor din Brașov, aranjată în ambăta trecută, a avut, după cum ni se comunică, un succes foarte frumos. Programul bogat, executat în mod cum nu se poate mai bine, a distras în măsură mare publicul numeros. Între cei prezenți s'a remarcat primarul Hiemesch, în frunte cu mai mulți funcționari ai orașului. Petrecerea a durat până în zorile zilei.

Berea și spiritul în România. Producțiunea celor 12 fabrici de bere din țară, pe luna Dec. 1907 a fost de 1.101.515 litri, iar consumațiunea pe aceeași lună a fost de 1.087.304 litri. Fabricile din județul Ilfov au produs 816.475 litri. Cantitatea de spirt produs în Decembrie 1907 dela 25 fabrici din 32 existente, a fost de 612.700 litri. S'a produs 89.870 litri spirt denaturat.

Școala de arte frumoase din România. Consiliul permanent al instrucțiunii, prezidat de ministrul Haret, a hotărât, ca școala de belearte din București, să aibe de viitor trei secțiuni: una preparatoare, a doua comună și a treia de specializare: sculptură, pictură și decorative. Se va ține în curând în această chestiune un nou consiliu.

Închiderea școlilor polono-lituaniene. Guvernul rusesc a ordonat închiderea tuturor școlilor polono-lituaniene ale asociațiunii culturale »Oscojata« din Wilna, Kowno și alte provincii lituane. Lituanienii-polonofili resimt foarte mult efectele acestui decret.

Decorat. Postul inspector suprem reg. ung. și director de școale, Elischer József, consilier regesc, a fost decorat cu ordinul »Coroanei de fer« cl. III-a din incidentul trecerii sale la pensie.

Procesul Slovacilor din Cernova. Din Rosenberg se comunică că alături s'a terminat ascultarea acuzațiilor. Aproape toți acuzații au declarat, că gendarmii au descărcat armele asupra mulțimei fără a fi avut motive. Interesantă a fost depozițiunea acuzatului Holota, care a depus, că gendarmii au pușcat mai de multe ori asupra mulțimei, care se afla în plină retrăgere. Președintele tribunalului l'a întrerupt pe acuzat, apostrofându-l, că »minte« și că nu poate »suferi« astfel de depoziții.

Biserica română din Sofia. Ziarul clerical »Vaterland« din Viena, scrie următoarele despre biserica română din Sofia: »Această biserică e gata de mai bine de un an și totuși n'a fost încă sfințită. Iată de ce: Guvernul român consideră Bulgaria ca un principal vasal al Turciei. Așa fiind, patriarhatul dela Constantinopole este șeful bisericii din Bulgaria, așa că România trebuia să ceară incuviințarea acestuia. Dar Bulgaria se știe că s'a despărțit de patriarhatul grec, exarchul fiind acum capul bisericii. România neputând a se amesteca în acest conflict, nu se poate adresa nici unuia, nici celui alt, așa că biserica română

din Sofia — singura din toată Bulgaria — va mai sta mult timp nesfințită».

Inundări în Ungaria. În mai multe părți din Ungaria sau revărsat apele în urma ploilor, așa că mai ales în țara de jos (AHD) sămănăturile sunt parte amenințate. Din Dobrișin se vestește că împrejurimile dela Nagy-Udvar și pusta de Hortobagy au fost inundate. Sămănăturile de iarnă sunt nimicite. Din Oradea-mare se anunță că în pădurea erarială dela Dobrești, valea Vida s'a umflat așa de tare în urma ploilor încât linia căii ferate industriale a societății de var hidro-draulic din Bihor a fost distrusă de apă într-o extindere de doi kilometri. Într-o prinderea a trebuit să înceteze cu lucrările și 800 de muncitori au fost concediați. Și Crișul negru s'a umflat tare și e temere de mari inundări. Împrejurimea dela Salonta-mare e deja subsăpată de apă.

Primirea elevilor în Institutul surdo-mutililor din Timișoara. Inspectiunea Institutului subvenționat de stat al surdo-mutililor din Timișoara la finea lunii Iunie a. c., va primi elevi pe anul școlastic viitor. În institut se primesc numai prunci în etate de 7—10 ani, cari locuiesc în comitatul Timiș, Caraș-Severin sau în Torontal. În clasele superioare se primesc și elevi cari nu sunt muți din naștere. Primirea în școala surdo-mutililor o cer părinții dela inspectiunea Institutului, dar petițiunea să fie trimisă la direcțiunea Institutului. La petițiune să se alăture următoarele documente: a) cartea de botez, b) atestat dela medic, în care se arată cauza surzirei; c) testimoniu de vaccinare, d) testimoniu dela comună, în care se arată starea materială a părinților; în caz că acest testimoniu e de paupertate petițiunea e scutită de timbru; e) acei părinți, a căror stare materială le permite a plăti pentru susținerea pruncului în școală, sunt datorți a alătura la petițiune o declarațiune, în care se deobligă că vor plăti regulat ratele prescrise. Tipăriturile de lipsă pentru punctele b) și d) se capătă gratis la direcțiunea școlii. Copiii ai căror părinți plătesc la an câte 200 coroane, sau cel puțin 100 coroane, vor fi preferați. De elevii fără avere se va îngriji Institutul. Părințele însă e îndatorat să arate cu documente, că nu poate plăti. Didactul pe an e 40 de coroane Părinții fără nici o avere vor fi scutiți și de această sumă mică. Taxa pentru susținere se plătește în rate lunare, didactul însă în două rate. De haine părinții sunt îndatorati a se îngriji. Terminul de concurs e 15 Iunie a. c.

Un culegător-tipograf român, harnic, poate afla imediat condițiune în tipografia noastră. Salar după tarif.

Aniversarea de 74 ani a lui Peckel.

Precum aflăm dintr'un ziar, în 16 c. st. m. serbează Dr. Ernest Heckel, profesor la universitatea din Iena, aniversarea de 74 ani a vieții sale.

Dr. Ern. Heckel este unul dintre cei mai capabili și îndrăzneți sectatori ai renumitului naturalist Darwin, carele la începutul secolului al 19-lea prin scrierile sale variate, între care remarcăm »Originea speciilor» și »Descendența omului» a stărnit o adevărată revoluțiune între naturaliști chiar, abstractie făcând dela revolta provocată între filosofi de toate categoriile — apoi preoțiimea care, cum îi și este chemarea, indignată că i-se subminează terenul, a dat al armă în toată lumea, odată chiar pare-mi-se și la noi nu un preot, ci un laic se văzuse îndemnat a semna pericolul amenințator. Cu toate aceste ghiața s'a spart de mult și azi e chestiunea, numai care vor învinge: — aderenții convinși, ai teoriilor lui Darwin sau partida contrară, care se cearcă a combate teoria în principiu și aceștia sunt naturaliști renumiți.

Dar să ne întorcem la Heckel, distinsul profesor dela Universitatea din Iena. Nu permite spațiul dar nici timpul nu e oportun a da amănunte asupra muncii continue și consecutive a acestui lea-der al naturaliștilor din aceeași școală darwiniană, ci notez de astă-dată ca opurile lui mai recente: »Cele șapte enigme ale lumii» și »Monismul» cari au sguđuit din amorțeală nu numai pe adversarii teoriilor lui (filosofi spiritualiști, aderenți ai școlii lui Kant, pe foarte mulți profesori de teologie și încă chiar protestanți), ci și pe cei ce au mers în principiu alătura cu el, cum a fost un Duboy Raimond, psihologul Wundt, pe psihologul și pedagogul de renume Paulsohn din Berlin. Școlarii lui Heckel și multă lume cultă germană va sărbători pe ilustrul profesor din Iena, cum știu Nemții să sărbătorească pe somnitățile lor de știință și arte, dar în con-

certul entuziasmului este o notă discordantă de mare însemnătate, ca semn al timpului. Lumea oficială, fie aceasta a savanților sau a cercurilor înalte politice până sus la tronul puternicului imperiu, cum până acum trecea cu tăcere peste isbânzile lui Heckel — azi, ne spune o foaie germană că Heckel e luat la Index!

Cetitorul.

Spicuri.

Puterea inteligenței omenști.

Întrebarea dacă puterea inteligenței omenști este în progres, în regres, sau stă pe loc, întrebarea la care atâți oameni de știință și-au dat răspunsurile lor îndoelnice, și-o pune și un om de știință francez, Alfred Wallace. Acesta, în lucrarea sa asupra evoluțiunii omeniei, contestă orice progres pe care civilizația l'ar da pentru puterea minții omenști. Istoria, spune autorul, o dovedește aceasta, iar argumentul privitor la mentalitatea sălbaticilor e fără temeii. Cu cât îi studiam mai mult (pe sălbatici) cu atât ne convingem, că ei ca și noi luând de pildă chiar pe Australieni, au în viața lor socială, în caracterul și în limba lor, dovezi de aceleași facultăți ca și popoarele cele mai civilizate. N'au filosofi și moralisti, dar e constatat, că procentul idiotiei și al nebuniei e mai ridicat la noi decât la ei.

Totuși autorul admite pentru viitor un oare-care progres, pe care ar trebui să-l promoveze o educațiune aleasă și prin păstrarea ori-căror reguli de reproducțiune, ca și la celelalte animale, pe cari omul în superioritatea lui le selecțiuneaază și stăpânește.

Activitatea intelectuală la Poloni.

Se înțelege, că persecuțiile pe cari acest popor cu o cultură a lui veche, le îndură din partea Rușilor sau Nemților, sunt un imbold spre progres pe toate terenurile. Literatura și chiar știința poloneză n'au fost niciodată atât de înfloritoare ca în timpii din urmă.

Ca și poporul român, Polonii sunt uniți prin limbă, dar sunt superiori prin cultura lor. Din mijlocul lor sau ridicat oameni de știință și artiști cu-o reputație universală. De-o tot atât de mare energie a fost ajutat poporul polon pentru a se ridica atât de mult economicște cu deosebire în Polonia germană, unde o încercare nelegală a guvernului prusian se frânge acum de starea lui materială înfloritoare.

M.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 6 Martie. Anul trecut a apărut în »Tribuna» din Arad, un articol care descria persecuțiile la care sunt supuși Românii din comitatul Bihorului, pomenind în același timp și de măcelul din Pánade. Responsabilitatea acestui articol și-o luase d-rul Dumitru Lascu, căruia intentându-i-se proces de presă, curtea cu juri din Oradea-mare l'a condamnat pentru »agitații contra naționalității», la 6 luni închisoare și 500 coroane amendă. Curia a confirmat pedeapsa.

București, 6 Martie. În ședința de ieri a camerei, s'a votat în total legea monopolului cărciumelor, cu 80 voturi contra 7. Dep. Iorga a interpelat în chestia reprezentărilor și a închirierii Teatrului Național trupelor străine.

Triest, 6 Martie. — Elevii slovaci și croați ai școlii normale din Capo d'Istria, au declarat greva, cerând întrebunțarea limbei materne, în predarea materiilor. Azi au făcut și studenții italieni aceleași cereri. Au avut loc și demonstrații.

München, 6 Martie. Eri la amiază un necunoscut s'a sinucis într'un mod groaznic. El a sărit din turnul bisericii Sf. Petru. Din turn, el a căzut pe acoperișul unei case și de acolo pe pavajul străzii. Cadavrul său mutilat într'un mod îngrozitor a fost de nerecunoscut. Identitatea lui n'a putut fi stabilită.

Londra, 6 Martie. Un incendiu a izbucnit în minele dela Hamstead, lângă Birmingham. 22 lucrători au pierit.

Lisabona, 6 Martie. În Portugalia se svonește că regele Manuel se va căsători cu mica fică a împăratului Germaniei, principesa Victoria. Împăratul Wilhelm va visita în curând pe regele Manuel la Lisabona.

New-York, 6 Martie. Asupra groazniciei catastrofe, care a avut loc la școala din Cleveland, s'au mai aflat următoarele amănunte: În școală se găseau în momentul izbucnirii focului 310 copii în etate de 8—12 ani. Focul a izbucnit în parterul clădirii. Copiii se repeziră ca nebuni la eșire și câteva secunde după aceea se auziră plânsete și strigăte de ajutor. Profesorii se căzniră să facă ordine, dar munca lor fu zadarnică. Poarta cea mare a școlii, la care copiii alergară, era încuiată și a fost nevoe să fie spartă. Scene groaznice avură loc. O profesoară, care voia să iasă, fu strivită și omorâtă. Mulți alții fură uciși în același mod. Unii copii, care se aflau în etajele de sus, au sărit de pe ferestra și s'au ales cu răni grave. Puțin timp după aceasta etajul I. s'a surpat cu un șgomot asurzitor. Etajul al II-lea se prăbuși și el îngropând sub ruine 150 de copii. La orele 3 școala a fost complet distrusă.

Un bărbat se repezi în etajul al III-lea și reuși să salveze 18 copii. El căzu după aceea fără cunoștință și muri puțin în urmă din cauza rănilor și arsurilor. Unii părinți își văzură copiii murind fără a le putea da un ajutor. Un om își apucă fca de mână și voi să o scoată din mulțimea, care devenise compactă ca un zid în poartă. Nenorocitul părinte întrebunță o astfel de forță în disperarea lui, că smulse cu totul mâna fetei. Văzându-se cu mâna ficei sale în mână, el fu apucat de un acces de nebunie. Până acum s'au scos de sub ruine 146 de cadavre. Multe sunt de nerecunoscut.

Bibliografie.

»Convorbiri Literare«, Director: S. Mehedinti. A apărut Nr. 2 pe Februarie 1908, cu următorul ales și bogat cuprins:

D. C. Ollănescu-Ascanio: Scrisoare din Atena. — P. Cerna: Torquato cătră Leonora (versuri). — G. Vălsan: Astăzi îi spun... (novelă). — P. P. Negulescu: Din istoria filosofiei. — A. Naum: Umbrei lui Virgiliu (versuri). — C. A. Garofid: Problema agrară și deslegarea ei — Z. C.: Epigramă. — A. K.: Mișcare istorică a Românilor din Ardeal și țara Ungurească în 1907. — G. C. Georgiana: Din pribegie (versuri). — S. Mehedinti: Scriitori și Mecenați. — ** Cronica literară și științifică: Fapte, recenzii, reviste. — Al. Tzigara-Samurcaș: Cronica artistică: »Album Moldo-Valaque«. — C. Hiotu: Cronica politică: Aplicarea Legii învoelilor agricole. — I. Bogdan: Cronica Școlară: Libertatea studiilor în facultăți. — I. Răducanu: Cronica economică: Priviri sumare asupra Băncilor populare. — G. C.: Dela Academia Română: Archiva unei Case de negot. — Tăut: Dela Românii de peste hotar: Învățământul religiunii la pedagogie (Cernăuți). — A. Dem.: Românii în Berlin. — Iacob N. gruzzi: Necrolog: D. C. Ollănescu. — »Bibliografie«: Mai multe ilustrațiuni.

Prețul abonamentului pentru Austro-Ungaria, 12 coroane pe an. A se adresa: »Institutului de arte grafice Carol Göbl S-sor I. St. Rasidescu, București, strada Doamnei Nr. 16.

— »Vatra Școlară«. Revistă pedagogică. Redactor: Dr. Petru Span. Cuprinsul n-ului 10, (ultimul din anul I) Decembrie 1907: Dr. Petru Span: La despărțire. — Dr. Petre Span: Aplicarea intuiției la obiectele istorice. — C. Popa: Sototirea intereselor, lecțiune practică. — I. L.: O pagină din trecutul școlilor noastre. — N. Bembea: Monografia școlii elementare gr.-or. române din Banpotoc. — Dări de seamă. — Informațiuni. — Bibliografie.

Administrația: Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 30. Abonamentul pe un an este 6 coroane, în Patrie și 8 coroane în străinătate. Prețul unui exemplar 60 fleri.

Din cauza grevei lucrătorilor tipografi acest număr din »Vatra Școlară« a eșit cu întârziere de aproape 3 luni.

— »Familia Română«. Apare la sfârșitul acestei săptămâni cu un conținut mult mai bogat decât cum a fost N-rul 1 Un articol amănunțit despre moda de primăvară cu ilustrații, va face bucurie damelor.

Abonamentul 10 cor. pe un an. Redacția și administrația: Budapesta V., strada Csáky Nr. 23.

»Cea din urmă zi a unui condamnat« de Victor Hugo »Biblioteca pentru toți« No. 313, prețul 30 bani.

Nu este chestiune, care să pasioneze mai mult opinia publică și să fi născut mai multe discuții ca cea a pedepsei cu moarte.

Această chestiune n'a putut să lase indiferent pe genialul poet Victor Hugo, care a luptat cu convingere și mult avânt pentru drepturile omului. El a protestat din toate puterile în contra celei mai barbare pedepse și o consecința a acestui protest este și povestirea: »Cea din urmă zi a unui condamnat«.

Victor Hugo, cu o putere proprie numai geniului său, ne face să așistăm ceas cu ceas, minută cu minută la agonia înceată și groaznică a unui omșandit la moarte. Vedem suferințele lui, tualeta lui ultimă, mersul lui la eșafod și ni se umple sufletul de revoltă, durere și spaimă. S'ar părea că însăși noi așistăm la execuție.

Această carte prezintă un viu interes pentru ori și cine.

De vânzare la Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Diverse.

Pedepsirea accidentelor de automobile. Automobilele au devenit o plagă pentru muritorii, cari preferă să umble pe străzi ca niște simpli pietoni. În Franța numărul accidentelor devenind extraordinar de mare, s'a format o ligă atât pentru înfrânarea iuțelei vertiginoase a automobilistilor, cât și pentru pedepsirea acolora, cari după-ce au provocat accidente mai mult sau mai puțin grave, o iau la fugă și rămân necunoscuți.

În contra acestora camera franceză a adus în ședința dela 23 Februarie o lege de cuprinsul următor: Ori care conducător de ori-ce vehicul, știind că a pricinuit un accident și nu s'a oprit ci a căutat să scape de responsabilitatea penală sau civilă ce-i incumbă, va fi pedepsit dela 6 zile până la 2 luni și dela 16 franci până la 100 franci, fără prejudiciul pedepsii contra crimelor și delictelor ce se vor conexe cu încercarea lui de fugă.

Canalurile planetei Mars. Un celebru profesor american Loevol, a putut stabili prin lungi studii spectroscopice că în atmosfera planetei Martie sunt vapori de apă. Până acum principala piedecă pentru acceptarea teoriei canalelor lui Martie era presupusa lipsă de vapori. Descoperirea de azi confirmă existența acestor canale

Poșta Redacției.

C. L. în Z. Se va publica în unul din numărul viitori.

»ALBINA« Institut de credit și de economii Filiala Brașov.

»Inspectul operațiunilor în luna lui Faur 1908.

Intrate:

Numerar din 1 Faur 1908.	Cor. 30 313-27
Depunerii spre fructificare	190,081-84
Cambii rescumpărate	374,728-80
Conturi curente	40,634-88
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	16,437-37
Împrumuturi pe produse	—
Monetă	13 209-08
Comisiuni, cupoane și efecte	6 567-20
Bancă	583 392-13
Interese și provisiuni	25 14 63
Diverse	467 579-65
Cor.	1.748,458-8

Eșite:

Depunerii spre fructificare	Cor. 324 844 58
Cambii escomptate	434,156—
Conto curent	4,249 48
Împrumuturi pe efecte și alte împrumuturi	19,400—
Împrumuturi pe produse	—
Monetă	11,822 83
Comisiuni, cupoane și efecte	6 362 23
Interese și provisiuni	6 685 27
Spese și salare	6 944 44
Bancă	437 389 14
Diverse	451,414 88
Numerar din 29 Faur 1908	45,190—
Cor.	1.748 458 85

Dr. Nicolae Vecerdea
dirigent.

Ioșif Onoioiu
contabil

Ioan Murăroiu
casar

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Victor Branisco.

„UNIREA“

cassă de economii, societate pe acții,
în Váad.

takarék és hitelintézet részvénytársaság
Váadon.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „UNIREA“, societate pe acții în Váad, se invită prin aceasta la

a VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Váad la 26 Martie 1908 st. n. la 10 oare a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei vor fi:

1. Alegerea a 3 membri verificatori, pentru verificarea protocolului adunării generale.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1907.
3. Prezentarea bilanțului încheiat cu finea anului 1907.
4. Decidere asupra distribuirii profitului curat.
5. Duplicarea capitalului social, conform §-lui 30 din statute.
6. Modificarea statutelor.

Acei domni acționari, cari nu pot lua parte în persoană la adunarea generală ordinară, au dreptul în sensul §. 45 din statute, a plenipotenția pe un alt membru în scris, având a produce plenipotenția înainte de începerea pertractării obiectelor statorite mai sus.

Váad, în 28 Februarie 1908.

Direcțiunea.

Meghívó.

Az „UNIREA“ Váadi takarékos és hitelintézet részvénytársaságának 1908 évi Márczius hó 26-án d. e. 10 orakor az intézet helyiségében megtartandó

VIII-ik rendes közgyűlésre

melyre a részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai a következők:

1. Három hitelesítő tagok megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak évi jelentése.
3. Az 1907 évi végével lezárt mérleg bemutatása.
4. A tiszta nyereség felosztása.
5. Az alaptőke kétszeresítése az alapszabály 30 §-sa alapján.
6. Az alap szabályok módosítása.

Azon tisztelet részvényesek kik nem vehetnek részt személyesen a rendes közgyűlésen, joguk van az alap szabályok 45. §-sa értelmében más részvényes urat meghatalmazni a közgyűlésen való képviseltetésre, mely esetben köteles az írásbeli meghatalmazást a közgyűlés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Váad, 1908 évi Február 28.án.

Az igazgatóság.

Contul Bilanțului pro 1907. — Mérleg számla 1907 évi.

ACTIVA: — VAGYON:	Cor.	fil	PASIVA: — TEHER:	Cor.	fil
Cassa în număr — Készpénz	6718	02	Capital social — Alaptőke	20000	—
Cambii escomptate — Leszámitolt váltók	357247	89	Fond de rezervă — Tartalék alap	22294	65
Imprumut pe obligaț. — Kötvény kölcsön	51562	—	Depuneri spre fructificare — Betétek	335214	09
Efecte — Érték papirok	1015	—	Reescompt — Visszleszámitolás	26546	—
Anticipațiuni — Előlegek	911	11	Deposite — Letétek	209	25
Realități — Ingatlanok	1216	60	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	50	—
Mobilier — Felszerelés	103	68	Creditori — Hitelezők	611	36
10% amortisare — 10% törlesztés után	10	38	Interese transitoare — Átmeneti kamatok	7191	22
Interese de escompt restante — Hátralékos váltó kamatok	3166	—	Profit curat — Tiszta nyereség	10455	15
Interese de reescompt anticipate — Visszleszámitolási átmeneti kamatok	641	80			
	422571	72		422571	72

Contul Profit și Perderi. — Nyereség és veszteség számla.

DEBIT: — TARTOZIK:	Cor.	fil	CREDIT: — KÖVETEL:	Cor.	fil
Interese: — Kamatok:			Interese de escompt — Váltó kamatok	32716	27
la fond de rezervă — a tartalék alapnak	1061	65	„ pe obligațiuni — Kötvények kamatok	3910	59
la depuneri — betétek után	16512	19	„ dela efecte — Érték papirok kamatok	75	—
la reescompt — Visszleszámitolás után	3357	59	Proviziuni — Jutalékok	130	59
Dare: — Adó:					
după depuneri — betétek után	1651	22			
directă de stat egyenes	1455	77			
comun. și comit. — Községi és megyei	589	78			
Salare — Fizetések	1150	—			
Chirie — Házbér	72	—			
Spese de birou — Iródai költségek	516	72			
10% amortizare din mobilier — 10% leirás felszerelésből	10	38			
Profit curat — Tiszta nyereség	10455	15			
	36832	45		36832	45

Váad, în 31 Decembre 1907.

Irodion Boieriu m. p.,
cassar.

Tamas Popu m. p.,
contabil.

Membrii Direcțiunii: — Igazgatósági tagok:

Georgiu Urs m. p., Tamas Boieriu m. p., George Boieriu m. p., Iosif Paserariu m. p., Iacob Boieriu m. p.,
președinte.

Nicolae Milea m. p.

Achim Boieriu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile bilanțului prezent, contul profitului și perderilor, și confruntându-le cu registrele principale ale institutului, le-am aflat în ordine și deplină consonanță. — Alulirott felügyelő bizottsági tagok felülvizsgálván a jelen mérleg és a nyereség és veszteség számlát összehasonlítván az intézet főkönyvekkel teljes rendben és összhangban találtuk.

Membrii comitetului de supraveghiere: — Felügyelő bizottsági tagok:

Nicolae S. Popa m. p. George Langa m. p. Ion Cosgarea m. p. Nicolau Boieriu m. p. Iacob Borcea m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 6 Martie 1908.

Măsură sau greutate	Calitatea.	Valuta în	
		Kor	ti.
1 H. L.	Grânul cel mai frumos.	20	50
„	Grân mijlociu	20	—
„	Grân mai slab	17	—
„	Grân amestecat	18	—
„	Săcară frumoasă	10	—
„	Săcară mijlocie	9	—
„	Orz frumos	8	80
„	Ovăz frumos	6	40
„	Ovăz mijlociu	5	—
„	Cuonruz	10	—
„	Mălaiu (meiu)	16	—
„	Mazăre	14	—
„	Linte	26	—
„	Fasole	11	—
„	Sămânță de in	20	—
„	Sămânță de cânepă	16	—
„	Cartofi	2	—
„	Măzărice	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	16
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de berbec	—	—
100 kil	Său de vită proaspăt	40	—
„	Său de vită topit	62	—

Escriere de licitație și oferte.

Societatea de industrie (Gewerbeverein) din Brașov **voiește să vândă** din mână liberă casele sale aflătoare în strada Porții Nr. 65, induse în cărțile fondare ale Brașovului sub Nr. 410, numerii topografici 5470 și 5471/1 a, cari pe de o parte prin poziția lor frumoasă și favorabilă, pe de altă parte prin rentabilitatea lor și prin împărțea lor practică, sunt pentru înființarea unui hotel foarte convenabile.

Amatorii de a cumpăra sunt rugați să înainteze ofertele lor, corăspunzătoare condițiilor de vânzare stabilite de către societate și provăzute cu un vadiu de 5000 coroane, până în 14 Martie a. c. la 12 oare a. m. în cancelaria avocatului societății Dr. Oscar Tellmann, strada Vămii Nr. 16.

Înainte de deschiderea ofertelor prezentate în scris se va ține în aceeași zi la oarele 3 post meridiene în localitățile societății de industrie, Bulevardul Rudolf Nr. 7, o licitațiune orală privitor la aceste case, cu care ocazie licitații sunt obligați înainte licitațiunii a depune un vadiu de 5000 coroane.

Conturile, planurile caselor ce să vând, precum și condițiunile de licitație sunt depuse în susnumita cancelarie advocațială, unde se pot vedea.

La cerere se trimet condițiunile de vânzare și prin poștă.
(76,2-3.)

liferază cu garanție, asortiment bogat de tot soiul, firmă de mulți ani recunoscută ca prima și foarte solidă:

Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, FR. CASPARI, Mediaș [Ardeal].

Cereși Catalogul prețurilor!

Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țerei. Fiecare proprietar de vie se poate convinge, înainte de a comanda de soliditatea firmei adresându-se verbal sau în scris la vre-o persoană cunoscută.

[3012,38-47.]

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.